

Zapytajcie prawników

Nasi eksperci odpowiedzą na Wasze pytania dotyczące prawa pracy, rent, emerytur, spadków, darowizn oraz prawa cywilnego i rodzinnego. Listy przysyłajcie na adres redakcji z dopiskiem: „Listy do prawnika”.

Agnieszka Petryka
radca prawny

Michał Serzycki
Generalny Inspektor
Ochrony Danych Osobowych

Becikowe – czy otrzymają je rodzice mieszkający za granicą?

Moja córka od dwóch lat przebywa w Anglii z partnerem. Ona pracuje na etacie, on – na kontrakcie. Niedawno urodziło im się dziecko. Córka jest zameldowana w Polsce. Czy będzie mogła odebrać becikowe?

Jolanta z Katowic

● Niestety, nie. Zgodnie bowiem z ustawą o świadczeniach rodzinnych, jednorazowa zapomoga na dziecko, tzw. becikowe, nie przysługuje, gdy rodzice przebywają za granicą i tam są zatrudnieni. Pani córka powinna ubiegać się o podobną zapomogę na dziecko w Anglii. Nie jest istotne to, że nadal jest ona zameldowana w Polsce. Nie mieszka już pod swoim adresem dłużej niż 6 miesięcy, a to oznacza, że zgodnie z ustawą o ewidencji ludności, powinna się wymeldować.

Podstawa prawna: art. 12b ust. 4 i art. 15b ustawy o świadczeniach rodzinnych (DzU nr 139/06, poz. 992)

Jak firma musi chronić dane pracownika?

Złożyłam pozew do sądu przeciwko swojemu pracodawcy o nieuzasadnione wypowiedzenie umowy. Dowiedziałam się, że odpis mojego pozwu wywieszono na tablicy ogłoszeń na terenie zakładu. Co mam o tym sądzić?

Ewa z woj. świętokrzyskiego

● Zakład pracy naruszył przepisy ustawy o ochronie danych osobowych. Adresatem pozwu jest wyłącznie pracodawca, a nie wszyscy pracownicy zakładu. Tymczasem pracodawca bezpodstawnie udostępnił do wiadomości osób trzecich pozew, zawierający przecież Pani dane, jako osoby skarżącej. Nie miał prawa tego zrobić bez Pani zgody. Obowiązkiem każdego pracodawcy jest bowiem staranna ochrona danych osobowych jego pracowników.

Podstawa prawna:

art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych (DzU nr 133/1997, poz. 883)

Jakie obowiązki ma właściciel samochodu?

Byłam właścicielką samochodu, na który wykupiłam polisę OC w jednej z firm ubezpieczeniowych. Polisa była zawarta do marca 2008 r. Potem sprzedałam auto. Niedawno otrzymałam wezwanie do zapłaty na 600 zł z tytułu przedłużonej umowy ubezpieczenia. Co robić?

Anna z woj. mazowieckiego

● Zaczniemy od tego, że nie dopełniła Pani swoich obowiązków jako właścicielka samochodu. Przepisy ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych mówią, że to właściciel auta musi zawiać towarzystwo ubezpieczeniowe, że rezygnuje z polisy i nie przedłuża umowy. Należało to zrobić nie później niż na jeden dzień przed upływem terminu umowy ubezpieczenia OC.

Natomiast jeżeli nie powiadomi się na piśmie zakładu ubezpieczeń o wypowiedzeniu umowy, to

uważa się, że została zawarta następna umowa na kolejne 12 miesięcy. Zatem żądanie zakładu ubezpieczeń jest uzasadnione.

Podstawa prawna:

art. 28 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (DzU nr 124/2003, poz. 1152)

Kiedy osoba uzależniona musi poddać się leczeniu?

Mieszkam z synem alkoholikiem, który po pijanemu awanturuje się i zakłóca spokój. Czy można go zmusić do leczenia odwykowego?

Krystyna z woj. małopolskiego

● Zasadniczo poddanie się leczeniu odwykowemu jest dobrowolne i osoba uzależniona musi wyrazić na nie zgodę. Są jednak wyjątki od tej zasady (określa je ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi). Na obowiązkowe leczenie kieruje się np. osoby nadużywające alkoholu i systematycznie zakłócające spokój lub porządek publiczny.

Powinna Pani zgłosić się ze swoim problemem do gminnej komisji rozwiązywania proble-

mów alkoholowych. Kieruje ona osoby uzależnione od alkoholu na specjalistyczne badania. Lekarz ocenia stan pacjenta i stwierdza, czy jest konieczne skierowanie go na przymusowe leczenie odwykowe. Jeśli uzna, że jest to niezbędne, to komisja rozwiązywania problemów alkoholowych skieruje do sądu rejonowego odpowiedni wniosek. Sąd może zdecydować, że Pani syn musi poddać się leczeniu i skieruje go do zakładu lecznictwa odwykowego.

Podstawa prawna:

art. 22–26 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (DzU nr 70/2007, poz. 473)

Bank może kserować dokumenty?

Ubiegam się o kredyt hipoteczny. Gdy składałam w banku potrzebne dokumenty, skserowano mój dowód osobisty. Czy rzeczywiście było to konieczne i czy bank działał zgodnie z prawem?

Zuzanna z Poznania

● Tak, bank działał zgodnie z przepisami. Takie postępowanie wynika stąd, że bank musi mieć dane konieczne do realizacji umowy kredytowej. Wykonanie kopii dokumentu zawierającego dane osobowe jest tylko kwestią techniczną (tak stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny) i należy je traktować tak samo jak np. przepisywanie danych do formularza. Oczywiście bank musi przetwarzać i przechowywać Pani dane zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych.

Podstawa prawna:

ustawa prawo bankowe (DzU nr 72/2002, poz. 665) i wyrok NSA – sygn. akt II SA 2869/2000